

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Ministerstvo práce a sociálních věcí

K rukám ministra práce a sociálních věcí

K rukám vrchní ředitelky sekce rodinné politiky a sociálních služeb

K rukám ředitelky Odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí

a transformace služeb pro rodiny

DS: sc9aavg

V Praze dne 26. 2. 2023

Věc: reakce na dopis MPSV ze dne 11.11.2022 a Stanovisko 1/2023 k legislativním změnám v sociálně-právní ochraně dětí

Vážený pane ministře,

Vážená paní vrchní ředitelko,

Vážená paní ředitelko,

dne 11.11.2022 obdržela Profesionální komora sociálně-právní ochrany dětí (PKSPOD) dopis Ministerstva práce a sociálních věcí, který reagoval na upozornění PKSPOD ze dne 15.7. 2023, na neutěšený personální stav panující u orgánů sociálně-právní ochrany dětí na úrovni obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (dále jen „OSPOD“) při zajištění ochrany, blaha a nejlepšího zájmu ohrožených dětí v České republice.

PKSPOD jménem pracovníků OSPOD děkuje za nastavení dílčích kroků, kterými se snaží MPSV neutěšený stav na OSPOD řešit (úprava finančního zvýhodnění zaměstnanců OSPOD v Metodice Ministerstva práce a sociálních věcí pro poskytování transferu ze státního rozpočtu obcím s rozšířenou působností a hl. m. Praze na financování výkonu přenesené působnosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí metodice transferu ve znění dodatku č. 2 PM 5/2022 (dále jen „Metodika transferu“), možnost hrazení administrativního pracovníka).

Přesto obdržela PKSPOD řadu reakcí od pracovníků OSPOD, která upozorňují na skutečnost, že opatření jsou spíše slovními přísliby a že některá opatření MPSV se minula účinkem, či se stala neúčinnými.

Kontaktní informace: **Profesionální komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobyličky, 180 00 Praha 8, email: pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115-7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

Personální situace na OSPOD se nelepší, což se velmi brzy projeví mimo jiné i na kvalitě pracovníků, které jsou OSPODy nuceni přijmout, když slovní spojení „výběrové“ řízení zcela pozbylo svého významu.

V dopise mimo jiné konstatujete, že:

1. „...MPSV má pouze nepřímý vliv na fungování OSPOD v rámci přenesené působnosti, která je dle MPSV jednou z bariér znesnadňující MPSV přímý vliv na personální, ale též metodické řízení obecních úřadů obcí s rozšířenou působností...“ MPSV má dle PKSPOD možnosti, jak prosazovat zejména metodické řízení u obcí a měst na úrovni přenesené působnosti státu formou podzákonných právních norem (Vyhlášky), nebo formou směrnic ve Věstníku Vlády dle Usnesení Vlády ČR ze dne 29. ledna 2003 č. 123 + 2P o zřízení Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí ve znění Usnesení Vlády ČR ze dne 10. října 2018 č. 651 o změně Usnesení Vlády ze dne 29. ledna 2003 č. 123, o zřízení Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.
2. „...je MPSV vědom platových rozdílů v oblasti SPOD a sociálních služeb, které nemají objektivní opodstatnění, pokud jde o náročnost profese, ale jsou způsobeny zařazením do odlišných platových tabulek.“ V listopadu roku 2022 byl připomínkován ze strany připomínkových míst návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů. Ani v tomto případě MPSV nezareagovalo na možnost předložit úpravu, která by sladila vyrovnání platových tabulek zaměstnanců OSPOD a sociálních pracovníků v sociálních službách. PKSPOD proto znovu žádá o nápravu nerovnosti mezi sociálními pracovníky OSPOD a pracovníky v sociálních službách.

Stanovisko PKSPOD k legislativním změnám zákona o SPOD

V připomínkování legislativních změn spoléhá Profesní komora sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „PKSPOD“) plně na orgány sociálně-právní ochrany dětí na krajských úrovních a Magistrátu hlavního města Prahy (MHMP), tedy na místa, která jsou řádnými připomínkovými místy v rámci výkonu SPOD a je jejich úkolem se k tvorbě právních norem v rámci SPOD vyjadřovat.

Přesto PKSPOD obdržela nebývalé množství podnětů a apelů z řad pracovníků OSPOD, která novelu odmítají jako celek, a proto vnímá PKSPOD potřebu se k navrhovaným změnám vyjádřit následovně:

- V odborných kruzích je známo (po poslední poradě MPSV s krajskými úřady), že s navrhovanou novelou ZSPOD je na MPSV vytvářen další, nový zákon o podpoře rodin.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Podobné četné zásahy do platného zákonného znění ochrany dětí mohou pak působit dojmem, že na MPSV neexistuje ustálená, dlouhodobá strategie o ochraně dětí v ČR.

- Poslední hojně diskutovaná úprava vešla v platnost v lednu 2022, a pokud je již nyní shledávána potřeba další novely má PKSPOD za to, že je třeba se z tohoto stavu s pokorou k platným právním normám poučit a využívat jiných nástrojů k vedení OSPOD, například formu řádných metodických intervencí v SPOD, na kterou MPSV v posledních letech zcela rezignovalo.
- PKSPOD je přesvědčena a má z praxe ověřeno, že řada vhodných záměrů, které MPSV navrhovanými změnami signalizuje, lze aplikovat již nyní, bez legislativních změn.
- PKSPOD je připravena a opakovaně MPSV nabízí, že bude pro něj partnerem pro utváření řádně publikovatelných metodik, závazných pro OSPOD napříč ČR.
- PKSPOD vyslovuje nesouhlas se všemi navrhovanými změnami v ZSPOD, které shledává jako nadbytečné.
- PKSPOD žádá ministra práce a sociálních věcí, aby zveřejnil koncepci v oblasti ochrany dětí v ČR a její časové rozložení realizace tak, aby výkon SPOD byl pro odbornou i laickou veřejnost, čitelný a především předvídatelný.
- PKSPOD žádá, aby ministr práce a sociálních věcí personifikoval, kdo se na tvorbě současné koncepce ochrany dětí a rodin podílí a kdo jsou jeho současní formální i neformální poradci v oblasti ochrany práv dětí.
- PKSPOD žádá, aby současné i budoucí změny v oblasti ochrany práv dětí byly ze strany MPSV předvídatelné, aby jejich poptávka a údajná potřeba byla transparentně a včas předkládána odborné veřejnosti tak, aby se ta mohla k těmto tématům řádně vyjadřovat a též aby připomínky z řad všech orgánů SPOD, byly v jednání MPSV viditelně zohledňovány.
- PKSPOD upozorňuje na skutečnost, že v opačném případě může chování MPSV působit dojmem, že je jím výkon SPOD dílčími, avšak postupnými změnami v ZSPOD předáván z rukou státu do rukou nestátního sektoru a apeluje v tomto směru na vysokou míru obezřetnosti odborné i laické veřejnosti.

Vážený pane ministře, vážená paní vrchní ředitelko, vážená paní ředitelko,

PKSPOD chce slovy výše upozornit, že současná situace na OSPOD OÚ ORP je nejenom neutěšená, ale nezlepšuje se. K tomu přichází další novelizace zákona o SPOD, která je v mnohých oblastech neprodiskutována, v některých zmatečná a redefinuje výkon sociálně-právní ochrany dětí v naší zemi.

Jakkoli PKSPOD rozumí, že je nutné ze strany MPSV řešit řadu dalších podstatných úkolů v souvislosti s celkově složitou situací ve společnosti, musí přesto připomenout, že agenda SPOD je klíčová agenda státu, která má zajistit ochranu nejlepšího zájmu dítěte a jeho blaho. Česká republika je signatářem Úmluvy o právech dítěte a takový stát má povinnost o systém sociálně-právní ochrany pečovat a podporovat jej.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Bohužel se ze strany MPSV nepodařilo ani po skoro roce od upozornění PKSPOD situaci na OSPOD zlepšit. Jako ukázkou nálady a skutečného vnímání práce na OSPOD přikládá PKSPOD níže krátkou ukázkou anonymizovaných zpráv a emailů, které na adresu profesní organizace dnes již téměř denně přicházejí.

PKSPOD přesto děkuje za spolupráci i projevovou snahu pomoci alespoň dílčími kroky a je i nadále připravena k aktivní spolupráci s MPSV.

Zdenka Křížová, v. r.

Předsedkyně Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, z.s.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Příloha č. 1 – Ukázky dopisů pracovníků OSPOD k alarmující situaci kolem novely a tristní situace na OSPODech

Dobrý den,

dovolte mi prosím, abych se představila. Jmenuji se xxxxx a jsem vedoucí sociálního odboru xxxxx. Ve své funkci jsem již téměř XXX let. Práce svých lidí na OSPOD si velmi vážím a všichni pracovníci to vědí a cení si toho. Bývám často na úřadě předmětem kritiky, podotýkám, že neoprávněné, že své lidi neustále prosazují, ale já vím proč! Nikdo z úředníků nemá takové podmínky, jako moji lidé. Jsem si jista, že nejhorší podmínky na OSPOD mají pracovníci krajů xxxx a v případě našeho kraje to nejsou všechna ORP. Opakovaně jsem osobně jednala s paní ministryní Maláčovou a psala jsem připomínky k zákonům o SPOD a Metodice čerpání transferů ... 4,5 roku jsem se snažila, odnesla jsem to absolutním vyčerpáním, že mne jednoho dne rovnou z práce odvezla sanitka a výsledek? Nic a nic!!!! Když jsem se z toho dostala, přemýšlela jsem, jak dál. Oslovit pana ministra se mi opravdu nechce, protože on neslyší, resp. nechce slyšet, a navíc bojuji téměř sama, i když za podpory ostatních vedoucích v rámci kraje. V říjnu jedu služebně do Brna, a tak jsem se objednala u VOP dr. Křečka, abych ho požádala o pomoc. Tato Vaše iniciativa mi opět dává naději, že snad někdo něco prosadí. Třeba se nepodaří vše, ale i malé krůčky by byly skvělé.

S úctou

xxxxxxx

Dobrý den,

snažila jsem se přečíst návrh novely ZSPOD. Bohužel nejsem právník. Chtěla jsem se vyjádřit celkově k novelizaci a ZSPOD. Dle mého názoru je naprosto proti zájmu dětí oddělovat KO od SPOD, jedná se jen o agendu navíc, která bude zatěžovat a ztěžovat práci nejen pracovníkům SPOD a KO, ale také bude komplikovat život dětem a jejich rodičům. Práce na OSPOD a KO je velmi náročné povolání, které je souběhem sociální práce, psychologie, práva, je k němu zapotřebí empatie, asertivita a spousta kvalitativních osobnostních předpokladů. Nejedná se o úředničtinu, zastupování dítěte "jen" na úrovni rodiče u soudních řízení bez jakýchkoliv kompetencí. I rodiče si mohou najmout ty nejdražší právníky.

Poslední dobou je patrná snaha o okleštění kompetencí nejen OSPOD, teď i vymezení KO a zbavení veškerých kompetencí, což není z mého pohledu vůbec v zájmu dětí at' už ohrožených nebo zastupovaných v opatrovnických sporech. Nemluvě o špatném finančním ohodnocení, které se tedy údajně pro KO chystá. Vždyť ani na Slovensku např. není odděleno KO od OSPOD ...

V novele jsem se nedozvěděla, jak se bude řešit zastupování na malých úřadech, návrh vyhlášky MPSV ohledně standardů KO je jen výtažek SQ OSPOD, bez např. standard, ve kterém se píše, že KO budou plně vybaveni do terénu ...? Vždyť v terénu nemá KO po novele co dělat... Uzavírání spisové dokumentace naprosto znemožňuje kontinuitu práce.

Obávám se vyjadřovat k novele otevřeně, protože po 9-ti letech práce na OSPOD někdo zjistil, že nemám to správné vzdělání a jsem nyní nucena dělat zkoušku ZOZ. A vzhledem k tomu, že údajně v Benešově zkouší i někdo z MPSV, mám strach, aby se mi to v tomhle negativně nevrátilo.

Nevidím bohužel už ani "světlo na konci tunelu". I když věřím, že pro pracovníky OSPOD děláte, co je ve vašich silách. Napadlo mě snad už jen zveřejnit tyto snahy o praktické zničení OSPOD a KO v televizi, např. v pořadu 168h jsem včera viděla reportáž o znaleckých posudcích, mohlo by se na ni krásně navázat ...

Kontaktní informace: **Profesní komora sociálně-právní ochrany dětí, z. s.**, se sídlem: K Ovčínu 1493/1, Kobylisy, 180 00 Praha 8, email: pkspod@seznam.cz, datová schránka: het9edz, webové stránky: <http://www.pkspod.cz>, bankovní spojení: Komerční banka, číslo účtu: 115-7362930207/0100, IČ: 06962114, spisová značka: L 70111 vedená u Městského soudu v Praze v oddílu L, vložce č. 70111.

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Mohla bych požádat o odpověď, zda PKSPOD nějak nově připomínkovala, nebo jestli je ještě nějak možné, že bude zase svět OSPOD "normální" a bude opravdu chránit ty ohrožené a slabé, budeme k tomu mít možnosti a kompetence?

S přátelským pozdravem

Dobrý den, vážená paní předsedkyně,

vzhledem k tomu, že nás žádáte o náš názor na odpověď MPSV, dovoluji si tedy poslat svůj názor.

Dopis na mě působí dojmem, že vlastně MPSV nemůže nic dělat, že je vlastně téměř vše v pořádku, vše je v rukou vedení MěÚ ORP.

Jediné, co je prezentováno jako pomoc pro nás, je rozdělení práce SPOD na sociální práci (zřejmě zůstane pod OSPOD) a kolizní opatrovnictví, které je asi vnímáno jako něco jednoduššího, a že nepatří do práce OSPOD. Nerozumím tomu, proč si MPSV myslí, že tímhle nám pomůže. Naopak ... Zdá se mi, že to bude formální „pomoc pro OSPOD“ tím, že se část agendy a část pracovníků přesune pod hlavičku Městských úřadů, a tím pak formálně na OSPOD ubude práce. Ale ve skutečnosti se jen přesune jinač ...

Tolik asi můj názor.

Dobrý den,

píši v reakci na článek, resp. reakci MPSV na dopis. Abych řekla pravdu, trochu jsem to čekala, ale jsem velmi zklamaná. Jsem i smutná a unavená, protože jsem se nedočetla např. ani to, že budou jednat s tajemníky, aby města pro nás zlepšila podmínky. Neviděla jsem tam třeba návrh, jak legislativně změnit něco, co by nám pomohlo. Jsem z xxxxx, máme velký OSPOD. Máme mít včetně mě 14 pracovních pozic. Jak myslíte, že to je ... Momentálně máme 5 neobsazených pozic, dvě kolegyně jsou těsně po zkušební době. Dovedete si představit, jak to u nás funguje. I já jako vedoucí jsem opravdu velmi unavená a nechci rezignovat. Pořád mám odpovědnost za moje kolegyně a nechci je v tom nechat. Opakovaně si přebíráme práci, lidi u nás moc dlouho nevydrží, je u nás hodně práce, a i dost složité případy. Naše zaměstnanecké výhody jsou podle jiných kolegů opravdu minimální. Nevím, jak to u nás bude vypadat třeba za rok. Na OSPOD pracuji již 22 let a myslela jsem si, že je to moje srdeční záležitost. Pracuji pod silným tlakem a stresem ... Výběrová řízení neustále vypisujeme, určitě víte, s jakým výsledkem.

Moc Vám děkuji za Vaši velkou a opakující se snahu, a že vůbec jste. Mám totiž pocit, že nikoho jiného naše situace nezajímá. Bojím se dalšího roku ...

Vážení kolegové,

chtěla jsem vám poděkovat za dopis, který jste nyní zveřejnili a zaslali na MPSV. Alarmující personální situaci na OSPOD jste popsali naprosto věcně, pravdivě a s určitou grácií. Děkuji.

Mohu jen podepsat to, co jste napsali, protože tuto situaci zažíváme několik měsíců i na našem OSPOD. Naprosto přesně popisujete vytíženost pracovníků a jak ti, kteří zbyli, jsou na pokraji svého zhroutení. I my čelíme vlně odchodů a odcházejí pracovníci, kteří zde pracují několik let, protože už prostě nemohou ...

PROFESNÍ KOMORA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ, z.s.

Nemluvím o odchodech na MD a o pracovnících, kteří jsou dlouhodobě nemocní nebo stále na OČR, a za které musí jejich agentu také někdo udělat. Takže, jak jste naprosto přesně napsali, ti, co zůstanou, dostanou za „odměnu“ naloženo ještě více práce.

Chtěla jsem vám poděkovat, že pro to něco děláte a doufám, že snad váš hlas jako PKSPOD bude slyšet. Na tristní podmínky pracovníků OSPOD nikdo neslyší, to, že nemáme kam umístit děti na PO, že nejsou pěstounské rodiny, že nejsou místa v DDÚ a DÚ ... nikdo nereflektuje. Na to, že je systém před kolapsem upozorňujeme několik let, ale není to politické téma a není to nic, co by kdo chtěl na vyšších místech řešit.

Proto děkuji, za vaše vyjádření a jsem velmi zvědavá na odpověď MPSV. Doufám jen, že to nebude nic neříkající odpověď ve stylu „chápeme“, ale nic se nestane.

Každopádně jste učinili první velký krok a já vám za to děkuji